Рівненський державний гуманітарний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ. ІНОЗЕМНІ МОВИ

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 2

Рівне − 2011

ББК 81.2
А-43
УДК: 81’243

Актуальні проблеми сучасної філології. Іноземні мови: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2011. – 108 с.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:
Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович − професор, член-кореспондент Міжнародної слов’янської академії наук, ректор Рівненського державного гуманітарного університету.

Вокальчук Галина Миколаївна − доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Гороть Євгенія Іванівна − доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Архангельська Алла Мстиславівна − доктор філологічних наук, професор (Рівненський інститут слов’янознавства Київського славістичного університету).

Тищенко Олег Володимирович − доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Шульжук Каленик Федорович − доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Оляндер Луїза Костянтинівна − доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет ім. Лесі Українки).

Захарчук Ірина Василівна − доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Безкоровайна Ольга Володимирівна − доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Стеріополо Олена Іванівна − доктор філологічних наук, професор (Київський національний лінгвістичний університет).

Зимомря Микола Іванович − доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький педагогічний університет ім. Івана Франка).

Павлова Ольга Іванівна − кандидат філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Терещенко Тетяна Вікторівна − кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Адах Наталія Арсенівна − кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Ніколайчук Галина Іванівна − кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Сербіна Тетяна Георгіївна − кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 25.02.2011 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: *33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет*

ISBN 966 — 7281 — 10 — 01

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2011

The summary. *Article is devoted to the use of dynamically-functional aspect of the transitional during the study of French language students in higher education which helps achieve the objectives of the secondary school education as to foreign languages – the students will gain practical skills in foreign language communication that will in, its turn, contribute to the integration of Ukraine into the world community.*

Key words: *dynamics, aspect, ellipse, transitivity, elimination.*

Одержано редакцією 24.12.2010 р.

УДК: 81'1

Л.В. МОРОЗ, І.О. ПАШКО

ПРО РОЛЬ ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНИХ ПОЛІВ У ВИЗНАЧЕНИХ РІЗНОВИДАХ ТЕКСТІВ

Резюме. *У статті досліджується роль функціонально-семантичних полів сучасної німецької мови у визначених різновидах текстів. Проведено спробу систематизувати даний фактичний матеріал у функціонально-семантичні поля (макрополе, мікрополе) з метою продемонструвати різну вживаність в окремих підвидах текстів.*

Ключові слова: *аргументація, макрополе, мікрополе, модальність, темпоральність.*

Актуальність розвідки. Функціонально-комунікативний дослідження за відповідною системою. Такому опису найкраще відповідає узагальнення мовних засобів на основі спільності їх семантики / значення. Мовні елементи, що володіють загальними семантичними ознаками, утворюють функціонально-семантичні поля.

Предметом даної роботи є семантичне дослідження макро- та мікрополів у сучасній німецькій мові та аналіз їх констативних особливостей, визначення відносин функціонально-семантичних полів з композиційно-мовленнєвими формами та розкриття граматико-семантичних полів сучасної німецької мови.

Методологічну основу роботи складають фундаментальні праці в області граматики Альбрехта Е., Грауера А., Зоммерфельдта Л., Шмідта В., Фроне Г. та ін.

Окремі елементи функціонально-семантичних полів перебувають у певних відносинах з композиційно-мовними формами (Kommunikationsverfahren) або з констатуючими їх видами текстів і − щодо подальших критеріїв − з утворюваними на основі цих видів текстами. При цьому між функціонально-семантичними полями і композиційно-мовленнєвими формами можуть існувати особливі зв'язки:

– між функціонально-семантичними полями і тими композиційно-мовними формами, які утворюються за допомогою інваріанта наміру / інтенції: між полем спонукальної модальності і композиційно мовною формою активізації, між полем причинності та відповідною композиційно-мовною формою;

– поля, які вживаються тільки в цілком певних композиційно-мовленнєвих формах: мовні засоби агентивності (діяча) у поєднанні з композиційно-мовленнєвими формами оповіді, засоби поля пасивності у поєднанні з композиційно-мовною формою опису;

Однак мовні засоби названих полів загального характеру вживаються у різних композиційно-мовленнєвих формах не однаково. В одній композиційно-мовній формі вони відіграють велику роль, в іншій − меншу. Це стосується також мікрополів названих вище макрополів. Отже, для практики, а саме для вивчення німецької мови, має велике значення, що саме в рамках функціонально-комунікативного опису мови виявляється, які саме елементи мікрополів вживаються переважно в тих чи інших різновидах текстів [1, 26]. Елементи функціонально семантичних полів відіграють певну роль у всіх композиційно-мовних формах. Це стосується зокрема і тих полів, елементи яких утворюють речення, тобто елементи полів темпоральності й модальності.

Перш за все ми повинні зупинитися на полі модальності і понятті підвиду (сорту) тексту (Textsorte).

У рамках суб'єктивної модальності ми розрізняємо модальність істинну / хибну (Modalitat des Geltungsgrades) і модальність спонукання. Розглянемо тільки перший вид модальності, оскільки елементи цього поля є в кожному реченні.

Коли йдеться про модальність істинну / хибну, мається на увазі ступінь впевненості мовця, його суб'єктивна оцінка відповідності змісту мовного повідомлення об'єктивній дійсності. Услід за Маєром, ми дотримуємося такої класифікації полів:

1. «Відповідність об'єктивної дійсності»;

1.1. «Правильність може бути доведена»;

1.1.1. «Називання мовця» [3, 87].

Дієслова / іменники з модальним компонентом, що виражають точку зору мовця, в підрядному реченні − індикатив (дійсний спосіб) та лексичні засоби.

Ich bestätige, daß er am fraglichen Abend bei mit war.

Ich bestätige, daß er am fraglichen Abend tatsächlich / in Wirklichkeit bei mir war.

1.1.2. «Неназивання мовця /слухача».

Дійсний спосіб, лексичні засоби (перш за все, модальні слова):

Peter ist tatsächlich in der Stadt gesehen worden.

1.2. «Правильність не може (чи може) бути доведена».

Дієслова / іменники з модальним компонентом, що виражає точку зору мовця, словосполучення, дійсний спосіб:

Ich versichere dir, daß Peter nicht mein Freund ist.

1.3. «Гарантія правильності висловлювання».

Дієслова / іменники з модальною семантикою, словосполучення, дійсний спосіб:

Ich bürge für die Richtigkeit der Aussage ...

Meine Bürgschaft für die Richtigkeit der Aussage ...

2. «Ймовірна відповідність об'єктивної дійсності».

Хто говорить / пише, може бути названий або не названий.

Дієслова / іменники з модальним компонентом, що виражає точку зору мовця, в підрядному реченні − дійсний спосіб / кон'юнктив, лексичні засоби (частки):

Ich nehme an, daß mein Freund (wahrscheinlich) krank ist.

Mein Nachbar wird / muß / ist wohl krank (sein).

3. «Ймовірна невідповідність дійсності».

Хто говорить / пише, може бути названий або не названий.

Дієслова / іменники з модальним компонентом, що виражає точку зору мовця, в підрядному реченні спосіб кон'юнктив II, майбутній час, лексичні засоби (частки):

Angeblich ist er krank.

Er sagte, daß sein Nachbar krank wäre.

Mein Nachbar wird das kaum schaffen.

4. «Невідповідність об'єктивної дійсності».

Хто говорить / пише, може бути названий або не названий.

Дієслова / іменники з модальним компонентом, що виражає точку зору мовця, засоби заперечення, дійсний спосіб:

Ich bestreite, daß es sich so zugetragen hat.

Er ist keineswegs krank.

Класифікація, в результаті якої ми отримуємо підвиди текстів, може бути здійснена за різними критеріями. У рамках нашого комунікативного опису мови послідовно застосовуються функціональні критерії. Ми користуємося класифікацією В. Шмідта та ін. [5, 76]:

– Класи текстів виділяються за домінантними комунікативними намірами (= функція тексту): ті, що активізують, інформативні, пояснювальні тексти, які встановлюють контакт;

– Типи текстів є підкласами класів текстів, які відповідають спеціальним комунікативним намірам: предметно-інформативні, емоційно-інформативні, пояснювальні, переконувальні;

– Види текстів (Textarten) визначаються «на основі виділених у ході аналізу домінантних композиційно-мовленнєвих форм»; серед пояснювальних текстів, у будь-якому випадку є необхідним розрізняти тексти, що аргументують, і тексти, що роз'яснюють;

– Види текстів можна далі поділити на підвиди. Зрозуміло, тут також існують різноманітні критерії в залежності від різних факторів.

Під підвидом текстів ми, як і Фроне, розуміємо «утворену в суспільно-історичному процесі групу текстів з характерними функціональними та структурними ознаками, які співвідносяться зі сферою спілкування, типом предметів спілкування, формою спілкування – усною/письмовою, – а також з видом мовлення за ознакою участі комунікантів (монолог, діалог, полілог).

В.Шмідт називає для розмежування підвидів текстів критерії загальноаспектні (предмет, сфера спілкування, партнери, канал комунікації та ситуація) і конвенціональні (загальновживані форми, такі, як біографія, прохання, заява).

У цій статті ми звертаємося до підвидів текстів, які належать до тих, що аргументують, і хочемо показати, які елементи функціонально-семантичного поля модальності (істинності / хибності) в окремих видах аргументування вживаються переважно. Цим самим ми хочемо пояснити зв'язок між функціонально-семантичним і функціонально-комунікативним описом мови.

«Аргументація, завдяки відносній самостійності, своєю складністю, різноманітністю видів має характер дії. Вона включає багато конституентів (композиційно-мовних форм). Обов'язковими є ті форми, які служать для викладу обставин справи, думки, предмета полеміки: конституенти, засобом яких мовець / той, хто пише (висловлює) свою оцінку, свою думку щодо цих обставин справи» [4, 104].

Як і Шіппан, ми виділяємо чотири види аргументації, які також зумовлюють розрізнення підвидів текстів:

1. Розвивально-роз'яснювальна аргументація (das entwickelnd-erklärende Argumentieren).

Її функція полягає в тому, щоб пізнати зв'язок речей, сприяти накопиченню досвіду і тим самим спонукати до дії... Така аргументація переконання має місце в суспільній практиці, коли колектив або окремі особистості повинні бути залучені до вирішення складних суспільних завдань, наприклад аргументація, пов'язана із закликом мобілізувати зусилля, із закликом до певних дій, до прийняття підвищених зобов'язань і т.д.

2. Роз'яснювально-дискусійна аргументація (das erklärend-auseinandersetzende Argumentieren).

Головними прийомами тут є спростування неправильних поглядів, доведення і обґрунтування правильних точок зору. Таку дискусійну аргументацію ми використовуємо в суспільній практиці передусім тоді, коли сперечаємося про застарілі точки зору, забобони, про необдумані запозичені хибні погляди ... До

суспільно значущих тем такої аргументації належать, наприклад, розмови про пропуски на виробництві та в навчальному закладі, про проблеми захисту навколишнього середовища, про здорове виховання і т.д.

3. Дискусійно-роз'яснювальна (полемічна) аргументація (das entgegendauseinandersetzen de Argumentieren).

Перш за все мова йде про полеміку, спрямовану не на узгодження з думкою партнера, а на викриття і розвінчання хибної аргументації.

4. Агітаційно-роз'яснювальна аргументація (das aufklärend-auseinandersetzende Argumentieren).

Співрозмовника переконують у правильності та необхідності якоїсь точки зору, якогось шляху, при цьому доводиться хибність і шкідливість його позиції.

Всі види аргументації є комплексними, вони передбачають низку складових композиційно-мовленнєвих форм. Так, у варіантах 1,2 і 4 ми знаходимо у відповідності з їх завданнями, композиційно-мовленнєву форму апелювання, у варіанті 3 (зрідка і у варіанті 4) композиційно-мовленнєву форму викриття.

Вище було зазначено, що мовні елементи функціонально-семантичного поля істинності / хибності у всіх реченнях, а також у всіх актах аргументації, відіграють певну роль. Справа в тому, що «використовуються такі мовні засоби, які виражають оцінку ситуації дистанціювання та ідентифікацію. Критична оцінка, аналіз протилежних точок зору вимагають використання модальних засобів» [2, 94].

Надалі розглядається наявність взаємозалежності між мікрополями поля істинності / хибності та варіантами аргументації і виявлення того, що засоби певних мікрополів використовуються переважно в перерахованих варіантах аргументації.

Розвивально-роз'яснювальна аргументація починається з інформування слухача / читача про стан речей. Шіппан говорить у даному випадку про початкову фазу, в якій можуть зустрічатися такі композиційно-мовні форми, як констатація і повідомлення [2, 96]. Потім йде виклад проблеми, її роз'яснення та формулювання висновків. Цей основний тип може розгортатись у варіанті, коли, наприклад, постановка проблеми пов'язується з викладенням обставин справи, наприклад:

Текст: "Ein Rohr und seine Folgen – Betonpumprohr ragte fast bis zur Mitte der Geganfahrbahn.

Durch krassen Verstoß gegen die Straßenverkehrsordnung … ereignete sich … ein Verkehrsunfall mit einem Spesiallastkraftwagen mit aufgebauter Betonpumpe. Der Kraftfahrer hatte … ein Betonpumprohr nicht entsprechend der Betriebsvorschrift abgebaut … Es ragte mit dem einen Ende bis fast zur Mitte der Gegenfahrbahn – und das bei Dunkelheit. – Durch diee grobe Nachlässigkeit … wurden … drei Personen und zwei Lastkraftwagen … beschädigt. Ein Bürger wurde verletzt. Der Kraftfahrer wird … zur Verantwortung gezogen. Die Beladung eines Fahrzeugs hat so zu erfolgen, daß eine gefährdende Verlagerung … des Ladegutes ausgeschlossen ist. Einzelne Stangen … dürfen nicht über die seitliche Fahrzeugbegrenzung hinausragen.

Dieser Verkehrsunfall sollte von allen Fahrzeughaltern … ausgewertet werden".

У цьому тексті можна виділити наступні фрагменти: виклад обставин справи (аварія, пошкодження вантажівок, травма людей, притягнення водія до відповідальності), роз'яснення проблем / причин (порушення правил вуличного руху, недотримання правил експлуатації, груба недбалість) і висновки, які представляють собою заклик (правильне завантаження транспорту, оцінка події).

При такій аргументації автору не потрібно аналізувати контраргументи. Фактори, які призвели до нещасного випадку, зрозумілі та визнаються більшістю громадян. Таким чином, автор викладає тільки власну точку зору. Із засобів модальності використовуються лише такі мікрополя, як «переконливість» і «непереконливість». Лише у заключній частині зустрічається елемент спонукальної модальності.

На відміну від цього виду, роз'яснювально-дискусійна аргументація будується на аналізі протилежних точок зору. «У першій фазі викладається стан справи та її оцінка, наводиться й обговорюється також протилежна точка зору» [4, 54]. Проілюструємо цей варіант уривками з книги Граур «Вступ до мовознавства», в яких розглядаються питання походження мови. В опису виникнення мови першої складності є дефіцит вихідних даних, матеріалу. Граур висловлює свою думку про три спроби подолання цього недоліку:

„...haben einige Sprachwissenschaftler versucht, auf der Grundlage von Untersuchungen über die Sprache von wilden Stämmen von heute Schlußfolgerungen auf die Sprache der ersten Menschen zu ziehen. Diese Methode, das Problem zu behandeln, kann nur in geringem Ausmaß angewendet werden, da alle heute bestehenden Sprachen eine lange Geschichte haben und sehr weit vom ursprünglichen Zustand entfernt sind. Auch von den mit Hilfe der historisch-vergleichenden Methode rekonstruierten indoeuropäischen Wörtern kann man nicht ausgehen, weil zwischen dem Indoeuropäischen und der Epoche der Entstehung artikulierter Sprache eine lange Periode ... liegt, die wir nicht kennen.

Wieder andere Gelehrte haben die Kindersprache zugrunde gelegt, in der Meinung, daß die Entwicklung der kindlichen Sprechweise im Ergebnis die Etappen reproduziere, die menschliche Sprache von ihrer Entstehung an durchlaufen habe. Aber die Kindersprache entwickelt sich unter besonderen Bedingungen … Außerdem haben die Kinder von Geburt an einen Sprechapparat, der fähig ist, artikulierte Laute herorzubringen, und besitzen ein entwickeltes Gehirn, das Sprachzentren umfaßt, während der Sprechapparat des ersten Menschen ... Infolgedessen kann auch das Studium der Kindersprache nur sehr wenig zur Klärung des Ursprungs der Sprache beitragen" [3, 99].

Вже в ході опису стану справи автор вказує на те, що з деякими чужими судженнями / поглядами можна не погоджуватися, він використовує засоби дистанціювання (distanzierende Mittel): haben ... versucht, in der Meinung. На це вказує також кон'юнктив I (reproduziere, habe). Після викладу стану справи наведена оцінка / судження:

Diese Methode, kann ... nur in geringem Ausmaß angewendet werden.

Auch von den ... Wörtern kann man nicht ausgehen.

Die Behauptung ist bis zu einem gewissen Grade richtig.

...kann auch das Studium der Kindersprache nur sehr wenig zur Klärung ... beitragen.

У плані мовного вираження ці судження реалізуються за допомогою предикатів із запереченням або без заперечення (висловлюють переконливість / непереконливість) і засобів, що виражають різний ступінь і нюанси переконаності.

Переконаність: kann angewendet werden, ist richtig.

Нюанси: sehr wenig, in geringem Ausmaß, bis zu einem gewissen Grade.

Відсутність переконаності: kann nicht angewendet werden, ist falsch.

Розглянемо далі полемічну аргументацію (варіанти 3 та 4). Ці варіанти також характеризуються наявністю протилежної точки зору і критичної оцінки (distanzierend, identifizierend). Проілюструємо ці варіанти двома аргументаціями, в яких критично розглядається неопозитивізм, тобто чужі погляди.

Текст 1: „WHORFs Anliegen gilt der Etwicklung einer Metalinguistik, die sich nach seiner Auffassung mit semantischer Analyse ... zu beschäftigen hat. – Wissenschaftlicher Fortschritt ist für ihn nicht das Ergebnis eines tieferen Eindringens in objektiv existierende Gesetzmäßigkeiten der Natur und Gesellschaft, sondern es sei, der Gebrauch der Sprache mit Bezug auf gegebene Phänomene, ...

Bewußtsein ist für Whorf nicht Produkt der Materie, es ist nicht durch das ‚Sein' ... bedingt, sondern wesentlich von der Sprache bestimmt. Demnach müßte auch die gleiche Sprache zu ähnlichen Bewußtseinsinhalten führen, und es dürfe ... auch keine prinzipiellen Unterschiede im Bewußtsein geben" [1, 92].

Текст 2: „In allen späteren Arbeiten wird die Auffassung von Weisgerber ausgebaut, daß jedem Volk in seiner Sprache eine Weltauffassung niedergelegt sei. So wenig die geographischen ... Umstände für zwei Völker gleichartig seien, so wenig könne in zwei Sprachen das Weltbild das gleiche sein ... Für Weisgerber ist die Sprachvergleichung demnach ein Mittel ... Die sprachliche Lebensbewältigung ist nach Weisgerber grundsätzlich als Prozeß geistiger Gestaltung der Welt den menschlichen Möglichkeiten entsprechen anzusehen. Hieraus zieht er dann der unzulässigen Schluß, daß der Mensch die Wirklichkeit nicht erkennen können … Mit dieser Auffassung von der Sprache als einer geistigen Kraft und Sprache als Zwischenwelt nimmt Weisgerber eine ausgesprochen idealistische Grundposition ein.

В обох наведених прикладах ми знаходимо велику кількість мовних засобів для вираження дистанціювання:

– кон'юнктив I і кон'юнктив II;

– посилання на джерела / авторів:

für Weisgerber, nach seiner Auffassung, für ihn;

–інші лексичні засоби: unzulässig, idealistische Grundposition.

Отже про використання мовних засобів поля модальності (істинності / хибності) у текстах, що аргументують, можна підсумувати:

– Мовні засоби поля істинності / хибності відіграють значну роль у всіх варіантах аргументації.

– У розвивально-роз'яснювальній аргументації автор спеціально викладає свою власну думку. Оскільки обговорення протилежної точки зору не є важливим, використовуються, перш за все, засоби мікрополів «переконаності» і «непереконаності».

– У полемічних варіантах аргументації наводяться, обговорюються і оцінюються чужі / хибні точки зору. При цьому обґрунтовується власна думка автора. Тут відіграють певну роль засоби всіх мікрополів, а найбільше − засоби дистанціювання.

Щодо навчання німецької мови як іноземної, з вищезазначеного можна зробити висновки:

– макрополе модальності (істинності / хибності) відіграє особливу роль в актах аргументації;

– елементи мікрополів мають різну вживаність у видах аргументацій і окремих підвидах текстів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Albrecht E.Bestimmt die Sprache unser Weltbild. − Berlin. 2004. – 184 s.
2. Frohne G. Zum Problem der kommunikationspraktischen Relevanz von Textsorten in der Ausbildungs-, Berufs- und Lebenspraxis der Lehrer für Ukrainisch als Fremdsprache. − Potsdam. 2000. − S. 51
3. Graur Al. Einführung in die Sprachwissenschaft. – Berlin. 2005. − S. 99.
4. Harnisch H. Zu einigen spätbürgerlichen Auffassungen vom Wesen und von den Funktionen der Sprache. − Halle. 1998. − S. 79.
5. Schmidt W. Funktional-kommunikative Sprachbeschreibung. − Leipzig.1999. − S. 43.

Резюме. *В статье исследуется роль функционально-семантических полей современного немецкого языка в определенных разновидностях текстов. Проведена попытка систематизировать данный фактический материал в функционально-семантические поля (макрополе, микрополе) с целью продемонстрировать разную употребительность в отдельных подвидах текстов.*

Ключевые слова: *аргументация, макрополе, микрополе, модальность, темпоральность.*

The summary. *In the article a role is probed functionally semantic the fields of the modern German language in the certain varieties of texts. An attempt to systematize this actual material in functionally semantic the fields (macrofield, mikropole) with the purpose of to show the different use in the separate subspecieses of texts is conducted.*

Key words: *argumentation, macrofield, mikropole, modality, temporal'nist'.*

Одержано редакцією 10.12.2010 р.

ЗМІСТ

Попова Д.А. Лексико-семантична варіативність канадської англійської 3
Власюк Г.М. Аналіз та класифікація тематичних груп польських фразеологічних одиниць „Людина – Діяльність – Власні назви” 5
Косолапов В.І. Про сучасну перекладну англійську лексикографію (за матеріалами словників малого та середнього розміру) 8
Ботвінко О.М. Лексико-семантичне поле „Презирство” (за матеріалами сучасної англійської мови) 13
Поліщук О.С. Концепт „Розум” в англійській мовній картині світу 18
Пальчевська О.С. Лінгвокогнітивне моделювання та профілювання базової ситуації початок подорожі у дискурсі чарівної казки 20
Палій В.П. Семантичні типи складних та безсполучникових питальних речень у сучасній французькій та українській мовах 25
Черняк О.В. Динамічно-функціональний аспект перехідної категорії у французькій мові 28
Мороз Л.В., Пашко І.О. Про роль функціонально-семантичних полів у визначених різновидах текстів 30
Мороз Л.В. Пашко І.О. Лексична креативність як основа семантичної компетенції студентів ВНЗ 34
Калініченко М.М. Рецепція творчості Г.Мелвілла у сучасній Польщі 38
Старух О.В. „Жіночі студії” у контексті сучасного вітчизняного літературознавства 41
Пархомчук М.М. Zum Problem der Wortbildung im Deutschen: Kurzwörter in linguistisch-stilistischer Hinsicht 46
Волошина Н.В. Научное общение на английском языке магистров неязыковых специальностей 48
Михальчук Н.О., Безкоровайна О.В. Лінгвістична характеристика сучасної топонімічної карти Великобританії 55
Безкоровайна О.В. Лінгвістичний аналіз поняття „культура особистісного самоствердження” у контексті філософського та сучасного розуміння проблеми 58
Хвищук С.В. Проблеми вивчення латинської мови на немовних факультетах 63
Цаль Т.В. Сучасні методологічні вивчення іноземної мови згідно міжнародних стандартів та як запорука мобільності в контексті Болонських вимог 66
Касаткіна О.В. Формування лінгвістичної культури студентів на заняттях іноземної (англійської) мови 67
Кузло Н.М. Система вправ навчально-методичного комплексу з англійської мови для студентів напряму підготовки „Будівництво” 70
Зінчук І.В. Застосування автентичних матеріалів на уроці іноземної мови 73
Андрощук А.В. On Some Controversial Issues of English Grammar 76
Орлова С.І. Principles of classification of idioms 79
Верьовкіна О.Є., Ярута Н.П. Intertextuality of the parable „Jonathan Livingston seagull” by Richard Bach 85
Бігунова С.А., Зубілевич М.І. Politically correct English 87
Джава Н.А. Literaturvermittlung im Daf-Unterricht 89
Вакулінська Л.М. Структурно-семантична характеристика антропонімів у біблійних текстах 93
Лапиніна О.Л. Die Besonderheiten der sozial-politischen Lexik (neue Wortbildungsmuster) 95
Василькевич С.С. Student slang in special slang system 97
Михальчук Н.О. The basic procedures of stylistic analysis, their characteristics 100
Відомості про авторів 107

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ФІЛОЛОГІЇ. ІНОЗЕМНІ МОВИ

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 2

Відповідальний редактор збірника Мороз Л.В.
Відповідальний за підготовку збірника до видання Ніколайчук Г.І.
Технічний редактор Котяж О.
Комп'ютерна верстка Кречмаровський В.Л.

Підписано до друку 25.02.2011 р.
Формат 60х84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різографічний.
Ум. друк. арк. 14,2. Обл. вид. арк. 29,1. Замовлення № 95/1. Наклад 120.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 **Актуальні проблеми сучасної філології. Іноземні мови: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 2. – Рівне: РДГУ, 2011. – 108 с.**

ISBN 966 — 7281 — 10 — 01.

Збірник наукових праць містить статті з теоретично-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Опубліковані матеріали можуть бути корисними для науковців, учителів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 38'243 **ББК 81.2**